

Sygn. akt: IV RC 170/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 września 2021r.

Sąd Rejonowy w Rybniku Wydział IV Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Grażyna Kursa

Protokolant: Beata Doleżych

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 września 2021r. w R.

sprawy z **powództwa małoletniego M. P. reprezentowanego przez matkę A. K.**

przeciwko K. P.

o podwyższenie alimentów

- 1) zasądza od pozwanego K. P. na rzecz małoletniego powoda M. P. alimenty w kwocie po 800 zł (osiemset złotych) miesięcznie, płatne do rąk matki małoletniego powoda A. K. do dnia 15-tego każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w terminie płatności którejkolwiek z rat począwszy od uprawomocnienia się wyroku, a to w miejsce alimentów ustalonych w ugodzie zawartej przed mediatorem M. M. w dniu 24 sierpnia 2016 roku w sprawie IV RC 445/16 po 500zł;
- 2) oddala powództwo w pozostałej części;
- 3) odstępuje od obciążania pozwanego kosztami postępowania.

Sygn. akt IV RC 170/21

UZASADNIENIE

Małoletni M. P. działający przez matkę A. K. domagał się podwyższenia alimentów od pozwanego K. P. ustalonych na mocy ugody zawartej przed mediatorem z dnia 24 sierpnia 2016 roku w sprawie o sygn. akt IV RC 445/16 z kwoty po 500 zł miesięcznie do kwoty po 1000 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu żądania matka małoletniego powoda podała, że kwota dotychczasowych alimentów nie wystarcza na pokrycie usprawiedliwionych potrzeb małoletniego. Wskazała, że od czasu ostatniego ustalenia alimentów u małoletniego zdiagnozowano upośledzenie umysłowe umiarkowane z cechami autystycznymi. Małoletni posiada orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Podjął specjalistyczne leczenie realizowane w trybie ambulatoryjnym. Wymaga zapewnienia długotrwałej opieki w procesie leczenia, wychowania i dalszej rehabilitacji. Matka małoletniego nie jest w stanie podjąć pracy zarobkowej. Poza małoletnim powodem, sprawuje bowiem jeszcze pieczę nad dwójką małoletnich dzieci. Utrzymuje się ze świadczeń uzyskiwanych w ramach opieki społecznej.

Matka małoletniego wskazała również, że pozwany nie utrzymuje kontaktu z małoletnim ani nie interesuje się jego losem. Z tytułu stałej pracy zarobkowej pozwany osiąga dochody na poziomie ok. 2400 zł netto miesięcznie, a ponadto podejmuje dodatkowe prace dorywcze (k. 3-7).

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości. Podał, że matka małoletniego przed wytoczeniem powództwa nie zwracała się do niego o podwyższenie kwoty dotychczasowych alimentów. Jednocześnie w pozwie nie przedstawiła dowodów wskazujących na realny wzrost potrzeb powoda uzasadniający żądanie podwyższenia alimentów. Pozwany wskazał również, że z tytułu pracy zarobkowej osiąga wynagrodzenie rzędu 2400 zł netto miesięcznie, co stanowi jego jedyne źródło utrzymania, gdyż nie podejmuje żadnych dodatkowych prac dorywczych. Spłaca również zobowiązanie kredytowe (k.60-61).

Na rozprawie 10 września 2021 roku strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska procesowe. Matka małoletniego powoda wskazała, że pozwany odbiera ulgę na rzecz małoletniego jednak otrzymanej kwoty nie przekazuje na rzecz dziecka (k 164).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Powód M. P. ur. (...) pochodzi z nieformalnego związku (...) i pozwanego. Rodzice małoletniego przez okres około 2 lat mieszkali ze sobą. Wskutek narastających konfliktów rozstali się i zamieszkali osobno. Na mocy ugody zawartej przed mediatorem z dnia 24 sierpnia 2016 roku w sprawie o alimenty toczącej się przed Sądem Rejonowym w Rybniku pod sygn. akt IV RC 445/16 pozwany zobowiązał się do przekazywania na rzecz małoletniego syna alimentów w kwocie po 500 zł miesięcznie.

W dacie ustalania ostatnich alimentów rodzice małoletniego mieszkali razem. Matka powoda przebywała na urlopie wychowawczym, pobierała świadczenie wychowawcze. Sprawowała pieczę nad małoletnimi dziećmi. Pozwany pracował jako mechanik samochodowy w firmie (...) z siedzibą w R.. Z biegiem czasu w coraz mniejszym stopniu partycypował w kosztach utrzymania małoletniego powoda. Wydatki związane z utrzymaniem powoda wynosiły wówczas ok. 600 zł miesięcznie.

Małoletni powód obecnie ma 8 lat. W 2016 roku małoletni rozpoczął uczęszczać na terapię logopedyczną, gdyż zaobserwowano u niego problemy z mową, bardzo długo nie mówił. Następnie u małoletniego zdiagnozowano lekkie upośledzenie umysłowe z cechami autystycznymi. Małoletni powód od urodzenia posiada orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Ma odroczone o rok obowiązki szkolny. Małoletni ma trudności z podejmowaniem kontaktu emocjonalno – społecznego, wymaga rozwijania komunikacji werbalnej z otoczeniem, doskonalenia zdolności rozumienia mowy oraz poprawnej artykulacji, w tym zapewnienia wsparcia ze strony środowiska rodzinnego i przedszkolnego. Małoletni dobrze funkcjonuje, gdy jest otoczony należytą uwagą i zainteresowaniem ze strony innych osób. Uczęszcza do Przedszkola Terapeutycznego (...) w R.. Ponadto ma regularne wizyty u neurologa, alergologa, laryngologa. Ostatnio małoletni rozpoczął wizyty u genetyka, które odbywają się co 3 miesiące. Raz w tygodniu małoletni uczestniczy w terapii w ramach Poradni Psychologicznej- Pedagogicznej w R.. Uczęszcza także na wizyty psychiatryczne do Ż.. Małoletni wraz z matką stale wykonuje ćwiczenia mowy. Po wyprowadzce pozwanego małoletni nie chce utrzymywać z nim kontaktu telefonicznego. Uprawniony nigdy nie spędził u ojca wakacji, ferii zimowych czy świąt.

Koszty miesięcznego utrzymania małoletniego jego matka ocenia na kwotę ok. 2044 zł, w tym: wyżywienie 500 zł, zabawki i książki 60 zł, Internet 13 zł, wyjazdy wakacyjne 70 zł, środki czystości 60 zł, odzież i obuwie 200 zł, ubezpieczenie za przedszkole 35 zł, lekarstwa i wizyty lekarskie 300 zł, telefon ok. 66 zł, przedszkole 300 zł, koszty mieszkaniowe przypadające na powoda 440 zł.

W okresie od 26 czerwca 2021 roku do 10 lipca 2021 roku z uwagi na zdiagnozowane schorzenia małoletni uczestniczył w obozie rehabilitacyjnym organizowanym przez Ośrodek (...) w R..

Matka małoletniego ma obecnie 34 lata. Z zawodu jest sprzedawcą. Jest ogólnie zdrowa. Poza małoletnim powodem ma jeszcze dwoje małoletnich dzieci. Mieszka z partnerem w wynajmowanym mieszkaniu, a jej partner ponosi wszelkie koszty utrzymania mieszkania. Matka uprawnionego nie pracuje zawodowo, otrzymuje zasiłek pielęgnacyjny w kwocie ok. 1900 zł miesięcznie, świadczenie rehabilitacyjne w kwocie 335 zł miesięcznie oraz świadczenie 500+. Dodatkowo

otrzymuje dodatek na niepełnosprawne dziecko. Nie posiada oszczędności. Sprawuje bieżącą pieczę nad małoletnim powodem oraz dwojgiem pozostałych dzieci. Uczęszcza z synem na regularne wizyty do lekarzy różnych specjalności oraz na terapię psychologiczną. Matka małoletniego nie może liczyć na wsparcie pozwanego w zakresie wypełniania obowiązku przedszkolnego przez małoletniego, uczęszczania na terapię czy też wykonywania z powodem regularnych ćwiczeń mowy. Gdy mieszkała z pozwanym też nie mogła również liczyć na jego pomoc w sprawach małoletniego. Zdarzało się, że pozwany nadużywał alkoholu, wszczywał awantury i nie przejmował problemami małoletniego z mową.

Pozwany obecnie ma 29 lat, z zawodu jest mechanikiem samochodowym, od 8 lat jest zatrudniony w firmie (...) z siedzibą w R. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony jako mechanik samochodowy, cały czas z najniższym wynagrodzeniem za pracę, aktualnie - w kwocie 2061,67 zł netto miesięcznie. Pozwany nie podejmuje dodatkowych prac dorywczych. Nie posiada oszczędności. Posiada dwa samochody osobowe z 1999 roku i z 2000 roku, których jednak nie użytkuje z powodu awarii, jeden stoi od 6 lat, drugi od 4 lat, za oba opłaca ubezpieczenie i deklaruje, że je naprawia z zamiarem, aby je później sprzedać. W tym celu (na zakup części samochodowych) zaciągnął zobowiązanie kredytowe w wysokości 21 000 zł. Miesięczna rata kredytu wynosi 507 zł. Poza tym, pozwany spłaca jeszcze pożyczkę na zakup roweru, której rata wynosi 133 zł miesięcznie. Pozwany mieszka z rodzicami, którzy otrzymują świadczenia emerytalne. Korzysta z pomocy finansowej rodziców oraz siostry. Dokłada się do bieżących kosztów utrzymania mieszkania, przekazując rodzicom kwoty rzędu 500 – 600 zł miesięcznie. Abonament za telefon pozwany opłaca w kwocie 100 zł miesięcznie oraz koszty prowadzonej egzekucji komorniczej w wysokości ok. 70 zł miesięcznie. Miesięczne wydatki pozwanego wynoszą łącznie ok. 1410 zł.

Zobowiązany jest ogólnie zdrowy, poza okresowymi problemami z kolanem, nie choruje przewlekłe.

Pozwany nie jest zorientowany w aktualnej sytuacji życiowej i zdrowotnej małoletniego powoda. Ma kontakt z synem zazwyczaj raz w miesiącu. Zdarzyło się, że pozwany kupił dla powoda buty, odzież lub zabawkę. Nie orientuje się również co do aktualnych problemów zdrowotnych i rozwojowych syna, za co wini matkę małoletniego, że ta nie informuje go o bieżącej sytuacji małoletniego i nie odbiera od niego telefonów. Pozwany uważa, że matka małoletniego nie pozwala synowi prowadzić rozmów telefonicznych z pozwanym.

(dowód: zeznania matki małoletniego powoda k. 162 v- 163, zeznania pozwanego k. 163v-164, akta tut. Sądu IV RC 445/16, k. 4,5,19, 23-24, odpis skrócony aktu urodzenia k. 8, orzeczenie o niepełnosprawności k.10, zaświadczenie Poradni P.- Pedagogicznej w R. k. 11, opinia przedszkola terapeutycznego k. 13-15, 16, informacja o wynikach diagnozy Poradni P.- Pedagogicznej w R. k. 17-22, faktury i rachunki k. 25- 48, umowa k. 84-85, umowa o świadczenie usług turystycznych k. 96, zeznanie podatkowe PIT-37 k. 104- 106v, karta wynagrodzeń k. 107, oświadczenie k. 108, zeznanie PIT-11 k.123-132, zestawienie wydatków małoletniego powoda k. 138-140,zaświadczenie k. 141, karta zabiegowa k. 142, faktura k. 147).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zeznań stron oraz w oparciu o zebrane w sprawie dokumenty, szczegółowo powyżej opisane. Podawane w czasie zeznań dane w szerokim zakresie znajdowały potwierdzenie w dokumentach, których strony wzajemnie nie kwestionowały. Dlatego też Sąd ocenił materiał dowodowy jako spójny, logiczny i wzajemnie się uzupełniający.

Na podstawie art. 235² § 1 pkt 3 k.p.c. Sąd oddalił wniosek matki małoletniego powoda o dopuszczenie dowodu z przesłuchania świadków J. K. i M. W. jako nieprzydatny i zmierzający do przedłużenia postępowania. Sąd uznał, że przeprowadzone postępowanie dowodowe jest wystarczające do merytorycznego rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Sąd zważył co następuje.

Zgodnie z treścią art. 133 § 1 kro, każdy z rodziców obowiązany jest do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Zakres świadczeń alimentacyjnych ustawodawca określił w art. 135 § 1

kro, uzależniając go od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego.

Przez usprawiedliwione potrzeby należy rozumieć potrzeby, których zaspokojenie zapewni podmiotowi uprawnionemu do alimentów odpowiedni rozwój fizyczny i duchowy. Pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można przy tym - co wskazano w orzecznictwie Sądu Najwyższego - odrywać od pojęcia zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Pojęcia te (usprawiedliwione potrzeby uprawnionego i możliwości majątkowe oraz zarobkowe zobowiązanego) w praktyce pozostają bowiem we wzajemnej zależności i obie te przesłanki wzajemnie na siebie rzutują, zwłaszcza przy ustaleniu przez sąd wysokości alimentów (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 1969 r., III CRN 350/69, OSNPG 1970/2/15).

Przy ocenie zakresu obowiązku alimentacyjnego należy brać pod uwagę także usprawiedliwione potrzeby własne zobowiązanego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 1975 r., III CRN 330/75, LEX nr 7777).

Zgodnie z treścią art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przy czym chodzi tu o zmianę istotną bądź to w obszarze usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego bądź też możliwości majątkowych i zarobkowych zobowiązanego, czy też na obu tych płaszczyznach. (uchwała Sądu Najwyższego z 16 grudnia 1987 roku III CZP 91/86).

Ustalenie czy nastąpiła zmiana stosunków następuje poprzez porównanie stosunków obecnych z warunkami i okolicznościami istniejącymi podczas ustalania wysokości poprzednich alimentów.

Po przeanalizowaniu sytuacji materialno - bytowej oraz uzasadnionych potrzeb powoda, Sąd uznał jego roszczenie za zasadne, jednakże nie w takiej wysokości, w jakiej się tego domaga.

Niewątpliwie od czasu ustalenia ostatnich alimentów nastąpiła istotna i trwała zmiana stosunków, o której mowa w art. 138 kro. Potrzeby małoletniego powoda wzrosły od czasu kiedy alimenty zostały ustalone w ugodzie mediacyjnej w 2016 roku. W szczególności wzrosły koszty związane z zapewnieniem małoletniemu specjalistycznej terapii psychologicznej i logopedycznej, wizytami u lekarzy różnych specjalności, uczęszczaniem do przedszkola terapeutycznego oraz okresowym uczestnictwem na turnusach rehabilitacyjnych. U powoda zdiagnozowano upośledzenie umysłowe lekkie z cechami autystycznymi, dziecko wymaga kontynuacji specjalistycznej terapii. Obecnie miesięczny koszt utrzymania uprawnionego (wraz z kosztami mieszkaniowymi przypadającymi na małoletniego) jego matka oceniła na ok. 2044 zł, co biorąc pod uwagę obecne koszty życia, wiek i etap rozwoju małoletniego oraz zdiagnozowane schorzenia Sąd uznał zasadniczo za usprawiedliwione.

Pozwany z tytułu pracy zawodowej, pomimo, że pracuje u tego samego pracodawcy od 8 lat, osiąga minimalne wynagrodzenie za pracę, które obecnie wynosi 2061,67 zł netto. Nie stara się o lepiej płatną pracę, ani pracę dodatkową, pomimo, że jest osobą młodą, zdrową i dyspozycyjną. Korzysta z pomocy finansowej rodziców i siostry. Remontuje od lat dwa rozbite samochody, które generują koszty- ubezpieczenie i koszty remontu, na które zaciągnął kredyt. W tym miejscu podkreślić należy, że zobowiązanie kredytowe, nie może być traktowane jako wyprzedzające obowiązek alimentacyjny wobec małoletniego dziecka, zwłaszcza, że zobowiązany zaciągnął kredyt na realizację hobby.

Matka uprawnionego, która w całości swój obowiązek alimentacyjny względem syna wypełnia poprzez osobiste starania o jego wychowanie, zapewnia mu opiekę, pielęgnuje go, uczeńcza na terapie i do lekarzy specjalistów nie jest w stanie zaspokoić wszystkich jego usprawiedliwionych potrzeb od strony finansowej.

W tej sytuacji, w ocenie Sądu, kwota 800 zł tytułem alimentów jest adekwatna co do potrzeb małoletniego powoda, jak i mieści się w granicach możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 138 kro w zw. z art. 133 § 1 kro i art. 135 § 1 kro. Mając na względzie sytuację ekonomiczną pozwanego oraz doniosłość obowiązku alimentacyjnego w oparciu o przepis art. 102 kpc odstąpiono od obciążania go kosztami postępowania.